



Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	O modelo migratorio español	Código	615525014d	
Titulación				
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Segundo	Optativa	3
Idioma	Inglés			
Modalidade docente	Non presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Perez Carames, Antia	Correo electrónico	antia.perez@udc.es	
Profesorado	Perez Carames, Antia	Correo electrónico	antia.perez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Sinalaremos as compoñentes principais do modelo migratorio español, as súas fases, variacións e combinacións das citadas compoñentes. Deterémonos nos conceptos que subxacen ao modelo e na súa articulación. Enlazaremos esta descrición coas políticas que deron forma tanto á recepción dos fluxos co mercado de traballo e as ancraxes para a integración. Finalmente, contrastaremos en cada etapa cos resultados empíricos e as tendencias realmente medidas e observadas.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Identificar as principais dimensións que explican o fenómeno migratorio en España.	AM1 AM2 AM4 AM5 AM9 AM10	BM1 BM4 BM22	CM1 CM2 CM3 CM5
Ubicar a España dentro do sistema migratorio europeo.	AM1 AM2 AM4 AM5 AM6 AM9 AM10 AM14	BM1 BM2 BM3 BM5 BM7 BM14 BM21 BM22	CM1 CM2 CM3 CM5
Descibir o proceso de evolución (as etapas) da inmigración	AM1 AM2 AM4 AM5 AM9	BM2 BM3 BM7 BM20 BM21	CM1 CM2 CM3 CM6 CM7



Descibir como se distribúe a poboación inmigrante no territorio español e as súas características sociodemográficas.	AM2 AM4 AM5 AM6 AM10 AM11 AM14	BM1 BM2 BM3 BM5 BM7 BM20 BM21	CM2 CM6
Vincular a evolución do mercado de traballo e os ciclos da economía co discorrer dos fluxos migratorios, sinalando as súas desviacións e as súas consecuencias.	AM1 AM2 AM10 AM11	BM17 BM20 BM21 BM22	CM1 CM2 CM3
Analizar a achega demográfica da poboación inmigrante.	AM1 AM2 AM10 AM11	BM17 BM20 BM21 BM22	CM1 CM2 CM3
Identificar as principais vías de integración da poboación inmigrante e os obstáculos que a retrasan e dificultan.	AM9 AM11 AM14	BM3 BM4 BM14 BM18 BM21	CM2 CM6 CM7

Contidos	
Temas	Subtemas
Elementos normativos e factores sociais que apoian a integración.	
España dentro do modelo migratorio do sur de Europa. Crecemento, decrecemento e evolución da inmigración ata 2015.	
O "boom" migratorio na primeira década e o refluxo na primeira metade da segunda década.	
Panorámica xeral da inmigración en España: tendencias e composición do stock e dos fluxos.	
As regularizacións extraordinarias e o seu papel no modelo migratorio.	
Impacto demográfico, económico e social da inmigración.	
Cambio de ciclo migratorio: reemigración, retornos e circulación dos inmigrantes estranxeiros e dos españois (naturalizados ou autóctonos)	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A1 A2 A4 A9 A11 B1 B3 B4 B18 B20 B21 B22 C3 C5	0	20	20
Recensión bibliográfica	A1 A2 A4 A5 A6 A10 A14 B5 B14 B18 C1 C2 C3 C6 C7	0	21	21



Sesión maxistral	A1 A2 A4 A14 B1 B14 B20 B21 B22 C1 C2 C5	16	10.5	26.5
Solución de problemas	A2 A4 A5 A6 A10 A14 B7 B17 C6 C7	3	0	3
Discusión dirixida	A2 A4 A5 A6 A9 A10 B1 B2 B4 B14 B17 B18 C5 C6 C7	2	0	2
Atención personalizada		2.5	0	2.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Facilitarase unha lista de lecturas que servirán para as recensións e os comentarios críticos.
Recensión bibliográfica	Comentario crítico das lecturas facilitadas.
Sesión maxistral	Clases nas que se desenvolven os contidos principais da asignatura.
Solución de problemas	Breve traballo que consistirá en deseñar unha política adecuada para algunha das variables fundamentais do modelo migratorio: fluxos, educación, integración no mercado de traballo, construción da imaxe da inmigración, etc.
Discusión dirixida	Participación en clase sobre os contidos expostos durante a sesión.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Recensión bibliográfica Solución de problemas	Resolveranse as dúbidas tanto conceptuais como prácticas que implica a recensión crítica e o deseño resolución de problemas en horario de titorías.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Recensión bibliográfica	A1 A2 A4 A5 A6 A10 A14 B5 B14 B18 C1 C2 C3 C6 C7	Realizarase un exercicio de revisión bibliográfica sobre algún dos temas propostos na materia.	50
Solución de problemas	A2 A4 A5 A6 A10 A14 B7 B17 C6 C7	Desenvolverase un traballo de abordaxe dun problema proposto na clase.	50

Observacións avaliación
Nas clases sosterase o principio de debate democrático, escoitando e respetando todas as opinións diversas en torno aos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado.

Fontes de información



Bibliografía básica	<p>- (). .</p> <p>ARANGO, J. (2000). Becoming a Country of Immigration at the End of the Twentieth Century: the Case of Spain. In R. King, G. Lazaridis & C. Tsardanidis (eds.) <i>Eldorado or Fortress? Migration in Southern Europe</i> (pp. 276). London: Palgrave Macmillan.</p> <p>BERNARDI, F.; GARRIDO, L. & MIYAR, M. (2010). The Recent Fast Upsurge of Immigrants in Spain and Their Employment Patterns and Occupational Attainment. <i>International Migration</i>, 49 (1): 148-187.</p> <p>BUENO, X. & VIDAL-COSO, E. (2019). Vulnerability of Latin American Migrant Families HEaded by Women in Spain During the Great Recession: A Couple-Level Analysis. <i>Journal of Family Issues</i>, 40 (1): 111-138.</p> <p>DEPALMA, R. & PÉREZ-CARAMÉS, A. (2018). <i>Galician Migrations: A Case Study of Emerging Super-diversity</i>. New York: Springer.</p> <p>DOMINGO, A.; GIL-ALONSO, F. & ROBERTSON, G. (2007). Immigration and Changing Labour Force Structure in the Southern European Union. <i>Population</i>, 62 (4): 709-727.</p> <p>ESCRIVA, A. (2000) The Position and Status od Migrant Women in Spain. In F. Anthias & G. Lazaridis (eds.) <i>Gender and Migration in Southern Europe. Women on the Move</i> (pp. 199-226). London: Routledge.</p> <p>GONZÁLEZ-ENRÍQUEZ, C. (2010). Spain: Irregularity as a Rule. In A. Triandafyllidou (ed.) <i>Irregular Migration in Europe. Myths and Realities</i> (pp. 247-266). London: Ashgate.</p> <p>GONZÁLEZ-ENRÍQUEZ, C. (2014) Spain. In A. Triandafyllidou & R. Gropas (eds.) <i>European Immigration. A Sourcebook</i> (pp. 339-350). London: Ashgate.</p> <p>RIBAS-MATEOS, N. (2004). How can we understand immigration in Southern Europe? <i>Journal of Ethnic and Migration Studies</i>, 30 (6): 1045-1063.</p> <p>ROIG VILA, M. & CASTRO MARTÍN, T. (2007). Childbearing Patterns of Foreign Women in a New Immigration Country. <i>Population</i>, 62 (3): 351-379.</p> <p>ZAPATA-BARRERO, R. (2013). <i>Diversity management in Spain: New dimensions, new challenges</i>. Manchester: Manchester University Press.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Nas clases sosterase o principio de debate democrático, escoitando e respetando todas as opinións diversas en torno aos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías